

Kolossiliklarga

Rosul Pawlus Kolossi xəhridiki jamaatka yazoqan məktup

¹⁻² Hudaning iradisi bilən Məsih Əysaning rosuli boləqan mənki Pawlustin wə qerindax Timotiydin, Kolossi xəhridə turuwatqan mukəddəs bəndilərgə, yəni sadıq qerindaxlarqə salam! Huda Atimizdin mehır-xəpkət wə hatirjəmlik silərgə boləqay! □ ■

³⁻⁴ Biz Məsih Əysaqə baqlıqan etiqadinglar wə barlıq mukəddəs bəndilərgə baqlıqan muhəbbitinglar toqruluk angliqəndin keyin, silər üqün dua qiləqinimizda silər üqün ərxlərdə saqləqlik ümid tūpəylidin Rəb Əysa Məsihning

□ **1:1-2 «Huda Atimizdin mehır-xəpkət wə hatirjəmlik silərgə boləqay!»** — bəzi kona kəqürmilərdə: «Huda Atimiz wə Rəb Əysa Məsihdin mehır-xəpkət silərgə boləqay!» dəp hatiriləngən. ■ **1:1-2** Rim. 1:7; Gal. 1:3; Əf. 1:2; 1Pet. 1:2.

Huda-Atisioqa üzlüksiz rəhmət eytimiz;□ ■
 5 Silər ilgiri bu ümid toqrisida hux həwərdiki
 həkikət sözliri arqilik angliqansilər;■ 6 bu
 hux həwər pütkül jahanoqa yetip kelip mewə
 berip awumakta, xundakla silərgimu yetip
 kelip, silər uni anglap Hudaning mehır-xəpkitini
 həkikətən bilip yətkən birinqi kündin baxlap u
 silərdimu mewə berip awup barmakta;■ 7 silər
 hux həwərnı sөyümlük ixduximiz Əpafrastin
 əgəngənsilər; u yardimizdə Məsihning sadıq
 hizmətqisidur;□ ■ 8 u bizgə silərnıng Rohta

□ **1:3-4 «Biz Məsih Əysaqa baqliqan etikadinglar wə barlik mukəddəs bəndilərgə baqliqan muhəbbitinglar toqruluk angliqandin keyin... Rəb Əysa Məsihning Huda'Atisioqa üzlüksiz rəhmət eytimiz;»** — toluk ikki ayətnıng baxqa birhil tərjimisi: «Rəb Məsih Əysaqa baqliqan etikadinglar wə barlik mukəddəs bəndilirigə baqliqan muhəbbitinglar toqruluk angliqandin keyin, Rəb Əysa Məsihning Huda'Atisioqa üzlüksiz rəhmət eytimiz. Bu etikad wə muhəbbitinglar silər üçün ərxlərdə saqlaklık ümidtin barlikqa kəlgən». Əmma bizningqə ümid etikadın əməs, əksiqə etikad ümidtin kelidu. Bizningqə Pawlus ularning kelidiqan bəhtini közləp uning üçün əzi xadlinidu. ■ **1:3-4** Əf. 1:15; Fil. 1:3; 1Tes. 1:2; 2Tes. 1:3. ■ **1:5** 1Pet. 1:4. ■ **1:6** Mar. 4:8; Yh. 15:16. □ **1:7 «silər hux həwərnı sөyümlük ixduximiz Əpafrastin əgəngənsilər»** — «ixduximiz» grek tilida «(Hudaning) kulluqidiki ixduximiz» degən uqumni bildüridu. Əpafra Kolossidin kəlgən (4:12-ayətnı körüng). U Pawlus wə hizmətdaxliriqə yardım bərgənliki üçün, Pawlus təkəllup bilən uning yardimini Kolossidiki jamaətnıng yardimi dəp qaraydu. Bəzi kona kəqürmilərdə: «u silərnıng yardimınglarda Məsihning sadıq hizmətqisidur» deyilidu. ■ **1:7** Kol. 4:12; Flm. 23.

boloqan muhəbbitinglarni ayan kildi. □

⁹ Bu səwəbtin bizmu buning toqrisida angliqan kündin baxlap silər üqün dua kilip iltija qilixni tohtatmiduk; tiləydiqinimiz xuki, Hudaning iradisi hərtərəplik danalix wə rohiy yorutulux bilən silərdə toluk bildürölsun. ■ ¹⁰ Xundak boloqanda silər Rəbgə layix həlda hərtərəptə Hudani hursən kilip, hərқандақ güzəl ixlarda mewə bərgəndə, Hudani həkikiy bilixinglar arkilik əsüp yetilislər; ■ ¹¹⁻¹² bizni mukəddəs bəndilərnin yoruklukta boloqan mirasiqə muyəssər boluxқа layix qilqan Atiqə təxəkkür eytip, Uning xan-xərəplik kudriti boyiqə hərtərəplik küq bilən hər ixlarda xadliққа tolup qidamliқ wə səwr-taqətlik boluxқа küqləndürölsilər. ¹³ U bizni қarangöqulukning həkümranliқidin azad kilip, səygən Oqlining padixahlıқiqə yetkəp қoydi; □ ■ ¹⁴ Uningda hərlük-azadliққа, yəni gunahlirimizdin kəqürümgə muyəssər bolduk. □ ■ ¹⁵ U bolsa kərünməs Hudaning sürət-obrazidur, pütkül

□ **1:8 «u bizgə silərnin rohta boloqan muhəbbitinglarni ayan kildi»** — «Roh» muxu yərdə Hudaning Mukəddəs Rohi.

■ **1:9** 1Kor. 1:5; Əf. 1:15. ■ **1:10** Yar. 17:1; Yh. 15:16; 1Kor. 7:20; Əf. 4:1; Fil. 1:27; 1Tes. 2:12.

□ **1:13 «U bizni қarangöqulukning həkümranliқidin azad kilip, səygən oqlining padixahlıқiqə yetkəp қoydi»** — «қarangöqulukning həkümranliқi» jin-xəytanlarnin ilkinin kərsitidu. ■ **1:13** Mat. 3:17; 17:5; Əf. 2:4; 1Tes. 2:12; 2Pet. 1:17.

□ **1:14 «Uningda hərlük-azadliққа, yəni gunahlirimizdin kəqürümgə muyəssər bolduk»** — «Uningda» muxu yərdə «Məsihdə» degənni kərsitidu. ■ **1:14** Ros. 20:28; Əf. 1:7; Ibr. 9:14; 1Pet. 1:19.

kainattiki tunjidur; □ ■ 16 qünki Uningda barliq mawjudatlar, asmandiki bolsun, zemindiki bolsun, körünidioqan bolsun, körünmäs bolsun, mäyli tähtlär, hojayinlar, hökümränliklar, hokukdarlar bolsun, barliq hämmä Uning tärpidin wä Uning üqün yaritiloqandur. ■

17 U hämmidin burundur, wä hämmä mawjudatlar Uningda bir-birigä baoqlinip turmaqta; □ 18 U yänä tәнning, yәni jamaätning bexidur; u baxlinixtur, ölgәnlәrdin tunji bolup tirilgüqidur; buningdiki mäxsät, Uning pütkül mawjudatlar iqidә hәр jәhәttin әng üstün orunda turuxi üqündur. □ ■ 19 Qünki Huda Özining mukәmmäl jәwhirini Uningda

□ 1:15 «U bolsa körünmäs Hudaning sürät-obrazidur, pütkül kainattiki tunjidur» — grek tilida muxu yәrdiki «tunji» adәttә «birinqi bolup tuoquloqan»ni kәrsitidu. Sөzning toluq mәнisi tөwәndiki 16-17-ayәttә körüldü; Mәsih: (1) pütün әlәм iqidә birinqi orunda turidu; (2) wә әlәmning hämmisidin burun boloqan; (3) әlәmgә ohxax «yaritiloqan» әmäs, bәlki әsli Huda Atisi bilән billә mawjut boloqan. Bu 16-20-ayәtlәrning mäxsiti Mәsihning uluqlukini kәrsitix üqündur. ■ 1:15 2Kor. 4:4; Fil. 2:6; Ibr. 1:3; Wәh. 3:14. ■ 1:16 Yar. 1:3; Zәb. 33:6; Yh. 1:3; Әf. 3:9; Ibr. 1:2.

□ 1:17 «U hämmidin burundur, wä hämmä mawjudatlar uningda bir-birigä baoqlinip turmaqta» — «U hämmidin burundur» degән sөz waqit tärpidin hәм uluqluk-muhimlik tärpidinmu eytilidu. □ 1:18 «U yänә tәнning, yәni jamaätning bexidur; u baxlinixtur, ölgәnlәrdin tunji bolup tirilgüqidur; buningdiki mäxsät, uning pütkül mawjudatlar iqidә hәр jәhәttin әng üstün orunda turuxi üqündur» — grek tilida muxu әyәttiki «tunji» 15-ayәttiki «tunji»ğa ohxax sөzdur; adәttә «birinqi bolup tuoquloqan»ni kәrsitidu. ■ 1:18 1Kor. 15:20; Әf. 1:22; 4:15; 5:23; Wәh. 1:5.

turoʻuzuxka, □ ■ 20 wə Uning arkʻilik barlik mawjudatlarni Őzi bilən əpləxtürüxkə layik kərgənidi, yəni, Uning kresttə təkülgən keni arkʻilik inaklik elip kəlgəndin keyin, — U arkʻilik məyli zeminda bolsun, ərxlərdə bolsun barlik mawjudatlarni Őzi bilən əpləxtürüxkə layik kərgənidi; □ ■ 21-22 wə əslidə rəzil əməlliringlar tūpəylidin Őzigə yat kʻilinoqan, kənglünqlarda düxmənlik boləqan silərnimu, U Őz ətlik tenidə əlüm arkʻilik Őzigə pak-mukəddəs, əyibsiz wə daqsiz hazır kʻilix üqün Őzi bilən əp kʻiloqan □ ■ 23 (əgər silər etikadta ul selinip mustəhkəm turup, hux həwərdiki ümidtin neri kʻilinmisanglar); bu hux həwər pütkül asman astidiki kainatta jakarlanəqan; mənki Pawlus Uningə qə hizmətqi kʻilindim. □ ■ 24 Əmdi mən silər üqün tartkən jəpalirim üqün

□ 1:19 «Qünki Huda Őzining mukəmməl jəwhirini uningda turoʻuzuxka, ... (20) wə Uning arkʻilik ... Őzi bilən əpləxtürüxkə...» — səzmusəz tərjimə kʻilsaq: «Qünki (Hudaning) barlik mukəmməl jəwhirini uningda turuxka layik kərgən, (20) wə Uning arkʻilik ... Őzi bilən əpləxtürüxkə...». ■ 1:19 Yh. 1:14,16; Kol. 2:9. □ 1:20 «Uning kresttə təkülgən keni arkʻilik» — Grek tilida «Uning krestidiki qan arkʻilik». ■ 1:20 Yəx. 9:6; Yh. 16:33; Ros. 10:36; Rim. 5:1; 2Kor. 5:18; Əf. 2:14; 1Yuhə. 4:10. □ 1:21-22 «...silərnimu, U Őz ətlik tenidə əlüm arkʻilik Őzigə pak-mukəddəs, əyibsiz wə daqsiz hazır kʻilix üqün Őzi bilən əp kʻiloqan...» — «Uning ətlik teni» Məsihning həkʻikiy insan ikənlikini təkittləydu. ■ 1:21-22 Luqa 1:75; Əf. 1:4; 5:27; 2Tim. 1:9; Tit. 2:12. □ 1:23 «əgər silər etikadta ul selinip mustəhkəm turup, hux həwərdiki ümidtin neri kʻilinmisanglar» — muxu səzlər adəmlərnə niyatka erixtürüxning xərtini əməs, bəlki adəmlərdə niyatning mawjut boləqanliqining addiy ispatini kərsitidu. ■ 1:23 Yh. 15:6.

xadlinimən, wə xuningdək Məsihning jपालirida kəm boləqanlirini öz ətlirimdə Uning teni, yəni jamaət üçün toluqlaymən; □ ■ 25 mən *jamaət* üçün Hudaning səz-kalamioğa əməl kəlix üçün Uning manga silərnə dəp tapxuroqan oşjidarlikə boyiqə hizmətqi kəlindim; □ ■ 26 bu səz-kalamidiki sir bərlək əsirlərdin wə dəwrlərdin yoxurun tutuloqan, əmma həzir muqəddəs bəndilirigə axkarilandi; ■ 27 qünki Huda ularoğa əllər arisida əməlgə axuruluwatқан bu sirning xərəplik bayliklirini bildürüxnə halidi; bu sir bolsa xan-xərəpkə elip bəroquqi ümid boləqan, silərdə turuwatқан Məsihning Əzidur. □ ■ 28 Biz uni jakarlaymiz, hər bir adəmnə Məsihdə kamalətkə yətkən həlda Huda aldida həzir kəlix üçün bərlək danalək bilən hər bir adəmgə jek-iləymiz, hər bir adəmgə təlim bərimiz. 29 Mən

□ 1:24 «Əmdi mən silər üçün tartқан jपालirim üçün xadlinimən, wə xuningdək Məsihning jपालirida kəm boləqanlirini öz ətlirimdə Uning teni, yəni jamaət üçün toluqlaymən» — biz bu sirlik bayan üstidə «qoxumqə səz»imizdə tohtilimiz. ■ 1:24 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; 2Kor. 7:4; Əf. 3:13; 4:12; 5:23; Fil. 2:17; 2Tim. 2:10. □ 1:25 «mən jamaət üçün Hudaning səz-kalamioğa əməl kəlix üçün» — yaki «mən səz-kalamini toluq jakarlaw üçün» yaki «mən səz-kalamini həmmigə jakarlaw üçün». Bizningqə Pawlusning kəzdə tutқini əzining (wə bəxқilarning) «Injildiki sir»ni jakarlixə bilən jamaətning sani toluq bolup, jamaət Hudaning toluq wəhiyisigə muyəssər bolidu wə bu hux həwərnəng məqsiti əməlgə axurulidu. ■ 1:25 Rim. 16:25; Əf. 1:9; 3:9; 2Tim. 1:10; Tit. 1:3; 1Pet. 1:20. ■ 1:26 Mat. 13:11. □ 1:27 «qünki Huda ularoğa əllər arisida əməlgə axuruluwatқан bu sirning xərəplik bayliklirini bildürüxnə halidi» — «əllər» bolsa «yat əllər», «Yəhudiy əməslər»ni kərsitidu. ■ 1:27 2Kor. 2:14; 1Tim. 1:1.

xuningoʻja intilip, Uning wujudumda ixligini boy-
iqə kūrəx kīlip japa tartimən; Uning wujudumda
ixligini dər wə kə tolimu zordur. □

2

¹ Qünki mändə silər üqün, Laodikiyədikilər
üqün, xuningdək didarimni kərmigənlərnin
həmmisi üqün nə kədər zor kūrəxning
boluwatқанlikini silərgə bilgüz mək qimən; □

² kūriximning nixani, həmməylənnin meħir-
muħəbbətə bir-birigə baqlinip, kəlblirinin
riqbətləndürülüxi, Hudaning sirini, yəni
Məsiħni qūxinixtə wə toluq bilixtə boləan
ixənq-hatirjəmlikkə erixixi üqündur; □ ■ ³ qünki
Uningda danalığın wə bilimning barlıq
baylıqliri yoxurunəandur. ■

□ **1:29** «Mən xuningoʻja intilip, Uning wujudumda ixligini
boyiqə kūrəx kīlip japa tartimən; Uning wujudumda
ixligini dər wə kə tolimu zordur» — «kūrəx» deganlik grek
tilida «agon» deyilidu. «Agon» toʻqruqluq «Filippiyliklaroʻja»diki
qoxumqə səz»imizni kərüng. □ **2:1** «**xuningdək didarimni
kərmigənlərnin həmmisi üqün...**» — grek tilida:

«xuningdək ətnin jəhətidə yuzumni kərmigənlərnin həmmisi
üqün...». Xūbhəsizki, rosul jamaətə roħ jəhətidin bir-birimizni
tonuximiz mumkin, deməkqi. □ **2:2** «**kūriximning
nixani, həmməylənnin meħir-muħəbbətə bir-birigə
baqlinip, kəlblirinin riqbətləndürülüxi, Hudaning
sirini, yəni Məsiħni qūxinixtə wə toluq bilixtə boləan
ixənq-hatirjəmlikkə erixixi üqündur**» — demisəkmu,

bu «kūrixim» roħiy jəhəttin, dua-tilawətlər bilən hər türlük
jin-xəytanlar bilən qarixilixtiki kūrəx, əlwəttə. ■ **2:2** Yəx.
53:11; Yər. 9:22; Yħ. 17:3; Fil. 3:8. ■ **2:3** 1Kor. 1:24.

⁴ Mening buni deyixim, heqkimning silerni qayil qilarlik silik-sipayə gəpliri bilən aldimasliki üqündur; ■ ⁵ qünki gərqə tən jəhətidin silərdin neri bolsammu, roh jəhətidin mən silər bilən billimən, silərninğ səptə turuwatkinglarəğa wə Məsihgə baqlıoğan etiқadinglarning qinglikioğa karap xadlinimən. ■ ⁶ Məsih, Rəb Əysani қандақ қобul қилоған bolsanglar, xu ҳалда Uningda menginglar, ⁷ silər təlim berilgəndək Uningda yiltiz tartip, etiқadinglar қuruluwatқан ҳалда, etiқadta hatirjəm қilinip, rəhmət eytixlar bilən taxқinlap turəuқи bolunglar; ■ ⁸ heqkimning Məsih boyiqə bolmioğan, pəylasopluk yaki bimənə aldamқilik bilən, insannardin kəlgən təlimlər, yəni bu dunyadiки «asasiy қaidə-қanuniyətlər» boyiqə silərnə ez oljisi қilip azdurmasliki üqün hezi bolunglar; □ ■ ⁹ qünki Uningda, yəni Məsihdə, Hudaning barliқ mukəmməl jəwhiri tən xəklidə turidu; ¹⁰ wə silər Uningda, yəni barliқ həkümdarlarning həm hоқuқdarlarning bexi

■ 2:4 Əf. 5:6; Kol. 2:18. ■ 2:5 1Kor. 5:3; 14:40. ■ 2:7

1Kor. 1:5; Əf. 3:17. □

2:8 «heqkimning Məsih boyiqə bolmioğan, pəylasopluk yaki bimənə aldamқilik bilən, insannardin kəlgən təlimlər, yəni bu dunyadiки «asasiy қaidə-қanuniyətlər» boyiqə silərnə ez oljisi қilip azdurmasliki üqün hezi bolunglar» — «asasiy қaidə-қanuniyətlər» degən muhim ibarə toqrısında «қoxumқə sөz»imizni kərüng.

■ 2:8 Rim. 16:17; Ibr. 13:9.

Boloqçida mukəmməldursilər; □ ■ 11 silər Uningda adəmnıng qolisiz boloqan sünnət bilən sünnət kilinoqansilər; demək, Məsihning sünniti bilən *gunahlik* ətkə baqlanoqan təndin halas kilinoqansilər; □ ■ 12 Uning bilən təng qəməldürüluxtə dəpnə kilinoqansilər; silər yənə Uni ölümədin tirildürgən Hudaning wujudunglarda ixləydiqanlikiqoqa ixənq baqlax bilən Uning bilən təng tirilgənsilər. □ ■

13 Əmdi gərqə itaətsizlikinglar wə ətliringlardiki sünnətsizlikinglar tūpəylidin

□ 2:10 «wə silər Uningda, yəni barlik həkümdarlarning həm həkükdarlarning hexi Boloqçida mukəmməldursilər» — «silər Uningda ... mukəmməldursilər» degən muhım ibarə toqrisida «qoxumqə sez»imizni kəring. «barlik həkümdarlar... həm həkükdarlar...» — həm asmandiki həm zemindiki barlik həküqqa igə boloqanlar. ■ 2:10 Yh. 1:16. □ 2:11 «silər uningda adəmnıng qolisiz boloqan sünnət bilən sünnət kilinoqansilər; demək, Məsihning sünniti bilən *gunahlik* ətkə baqlanoqan təndin halas kilinoqansilər» — bu ayəttiki sünnət adəmnıng tenidə əməs, bəlki roh-qəlbididur, əlwəttə. Demisəkmü, «ətlük tən» degən ibaridə «ət» degən sez İnildiki alahidə mənədə ixlitilidu, yəni insaniy gunahqa əsir boloqan təbiətini kərsitidu. «Rimliklaroqa»diki «ət» toqruluk «kirix sez»imizni kəring. «Məsihning sünniti» «Məsihning Əzi kilidioqan sünnət», yaki «Məsihning ölümü»ni kərsitidu. Bu toqruluk «qoxumqə sezimiz»ni kəring. ■ 2:11 Qan. 10:16; Yər. 4:4; Rim. 2:29; Fil. 3:3. □ 2:12 «Uning bilən təng qəməldürüluxtə dəpnə kilinoqansilər; silər yənə Uni ölümədin tirildürgən Hudaning wujudunglarda ixləydiqanlikiqoqa ixənq baqlax bilən uning bilən təng tirilgənsilər» — bu ayəttiki «qəməldürülük» aldi bilən suqqa qəməldürülükni kərsətini bilən, u yənə bəribir «rohqa qəməldürülük»nimü kərsitidu. Yənə yukiriki «sünnət» toqruluk «qoxumqə sezimiz»ni kəring. ■ 2:12 Rim. 6:4; Gal. 3:27; Əf. 1:19; 3:7.

өлгән bolsanglarmu, U silərni Məsih bilən billə janlandurdi; həmmə itaətsizlikirimizni kəqürüm kılıp, □ ■ 14 bəlgilimilərdə öz iqiğə elinoğan üstimizdin ərz kılıdioğan, bizni əyibləydioğan pütüklərnı əqürüp taxlıdi; U ularni bizdin neri kildi, krestkə mihlatkuzdi. □ 15 U həkümdarlardin wə həkükdarlardin olja elip, *kresttə* ularni rəswa kılıp ularning üstidin təntənə bilən oqəlibə kildi. □ ■

16 Əmdi heqkimning yemək-iqmək, heytbayramlar, «yengi ay» yaki xabat künlər jəhətliridə silərnıng üstünglərdin həküm qikirixioğa yol qoymanglar; ■ 17 bu ixlar bolsa bir kələnggə, halas; uning jismi bolsa

□ 2:13 «Əmdi gərqə itaətsizlikinglar wə ətliringlardiki sünnətsizlikinglar tüpəylidin ölgən bolsanglarmu,...» — «ətliringlardiki sünnətsizlikinglar» ularning əslidə (həmmimiz Məsihsiz boləğan waqtimizdikidək) öz «gunahlıq ət»imizgə əsir-kul boləğanlikimizni kərsitidu. ■ 2:13 Əf. 2:1.

□ 2:14 «bəlgilimilərdə öz iqiğə elinoğan üstimizdin ərz kılıdioğan, bizni əyibləydioğan pütüklərnı əqürüp taxlıdi; u ularni bizdin neri kildi, krestkə mihlatkuzdi» — bu intayın muhım ayət toqıruluk yənə «qoxumqə səzimiz»ni kərüng. Grek tilida «Uning krestigə mihlatkuzdi». □ 2:15 «U həkümdarlardin wə həkükdarlardin olja elip, kresttə ularni rəswa kılıp ularning üstidin təntənə bilən oqəlibə kildi» — bu ayəttiki «həkümdarlar wə həkükdarlar» bolsa jin-xəytanlar; Məsih ulardin aloğan olja bolsa Əzigə etikad baqlioğan, əslidə jin-xəytanlarning ilkidə turəğan bizlərnı kərsitidu, əlwəttə! Baxka birhil tərjimisi «...həkümdarlarnı... qoralsız kılıp...». ■ 2:15 Yar. 3:15; Mat. 12:29; Luğa 11:22; Yh. 12:31; 16:11. ■ 2:16 Law. 11:2; 23:2; Rim. 14:2; Gal. 4:10.

Məsihningkidur! □ ■

¹⁸ Heçkimning siləni «kiçik peillik» wə pərixtilərgə ibadət kılıxka dəwət kılıp in'aminglardin məhrum kılıxiqə yol qoymanglar; muxundak kixilər *gunahlik* ətliridiki oy-pikirliri bilən həkawurlixip, kərgən kərünüxlərgə esiliwalmaktadır; □ ■ ¹⁹ Ular «bax»ni qing tutkini yoktur; lekin baxtin ügə wə singirlar arkilik pütkül tən kuwwətlinidu wə bir-birigə baqlinip, Hudadin kəlgən awux bilən axmaqta. □

²⁰⁻²¹ Əgər Məsih bilən bu dunyadiki kaidə-qanuniyətlərgə nisbətən əlgən bolsanglar, ne-

□ **2:17 «bu ixlar bolsa bir kələnggə, halas; uning jismi bolsa Məsihningkidur!»** — «jismi» — demək, «kələnggünü yərgə taxlıqan jisim». Bu muhim ayət toqrisida «qoxumqə səz»imizni kəring. ■ **2:17** İbr. 8:5; 10:1. □ **2:18**

«Heçkimning siləni «kiçik peillik» wə pərixtilərgə ibadət kılıxka dəwət kılıp in'aminglardin məhrum kılıxiqə yol qoymanglar...» — baxka birhil təjimişi: «heçkimning... üstünglərdin həküm qıqirixiqə yol qoymanglar...». «Dəwət kılıp» degən ibarə «bu ixlardin səyünüp» degən mənisinimu əz iqiğə alidu. **«muxundak kixilər gunahlik ətliridiki oy-pikirliri bilən...»** — demək, oy-pikirliri Muqəddəs Rohtin əməs, bəki əz gunahlik ətliri tərpidin baxqurulidiqandur. **«kərgən kərünüxlərgə esiliwalmaktadır»** — bəzi kona tek-isttiki kəqürmilərdə «kərmigən kərünüxlərgə esiliwalmaktadır» deyilidu. Bizningqə «kərgən» dəp okux toqridur; bu kixilər kərgən «kərünüxlər» əzining ham hiyalliridin qıqқан, əlwəttə. ■ **2:18** Yər. 29:8; Mat. 24:4; Əf. 5:6; 2Tes. 2:3; 1Yuha. 4:1.

□ **2:19 «Ular «bax»ni qing tutkini yoktur. Lekin baxtin ügə wə singirlar arkilik pütkül tən kuwwətlinidu wə bir-birigə baqlinip, Hudadin kəlgən awux bilən axmaqta»** — «bax» bolsa Məsihdur. Məsihning Əz teni bolqan jamaətning bexidur. «Tən» — jamaət.

mixqa (bu dunyada yaxi oqanlardak) «Tutma!» «Tetima!» «Təgmə!» degəndək bəlgilimilərgə riayə kilisilər □ ■ 22 (bundak *bəlgilimilər ilkidiki nərsilərnin*g həmmisi istemal kilinix bilən yokilidu)? Muxundak bəlgilimilər pəkət insanalardin qikқан kərsətmilər wə təlimlərdin ibarət, halas; □ ■ 23 ularda dər wəkə birhil pidaiylarqə ibadət, kiqik peillik wə öz tenigə qarita kattik qolluq boluxni dəwət kilix boləraqqa, ularda danalığın kərünüxi bar; əməliyəttə *bundak danalığın* paydisi yoktur — ular pəkət əttiki həwəslərgə yol koyidula, halas.■

3

«Yukiridiki ixlarəqa intilip izdininglar»

1 Silər Məsih bilən təng tirildürülgən bol-sanglar, əmdi yukiridiki ixlarəqa intilip izdininglar; Məsih xu yərdə Hudaning ong yenida ol-turidu.■ 2 Kəngül-zehninglarni yərdiki ixlarəqa əməs, bəlki yukiriki ixlarəqa koyunglar; 3 qünki silər əlgənsilər, wə həyatinglar Məsih bilən billə

□ 2:20-21 «Əgər Məsih bilən bu dunyadiki kaidə-kanuniyətlərgə nisbətən əlgən bolsanglar...»

— bu muhim ayət toqruluq «qoxumqə səz»imizdə tohtilimiz.

■ 2:20-21 Gal. 4:9. □ 2:22 «bundak bəlgilimilər ilkidiki nərsilərning həmmisi istemal kilinix bilən yokilidu» — demək «Tutma! Tetima! Təgmə!» degəndək bəlgilimilərning həmmisi Huda aldida əng muhim ix boləqan insanning iqi dunyasi bilən əməs, bəlki yemək-iqmək qatarliqlar bilən munasiwətluktur. ■ 2:22 Yəx. 29:13; Mat. 15:9; Tit. 1:14.

■ 2:23 1Tim. 4:8; 5:23. ■ 3:1 Əf. 1:20.

Hudada yoxurun turidu. ■ 4 Əmma hayatimiz boləqan Məsih axkarilanoqan qaoqda, xuan silər uning bilən billə xan-xərəptə axkariliniđioqan bolisilər. □ ■

5 Xunga yərgə təwə ixlarni kילוquqi hərқandaқ əzaliringlarni, yəni buzukluk, napaklik, iplas həssiyatlar, rəzil hahixlar wə nəpsaniyətqilik (u butpərəslikkə barawərdur)ni əlümgə məhküm qilinglar; □ ■ 6 qünki bu iklar tüpəylidin Hudaning oqəzipi itaətsiz pərzəntlərgə qüxidu. □ ■

7 Silər bular arisida yaxioqan waқtinglarda, bundaқ iklardimu mangoqansilər. ■

8 Əmma hazır silər muxularningmu həmmisini əzünglardin seliwetinglar — yəni oqəzəp, qəhr-səpra, yaman niyətlər, təhmət, aqzینگlardin qikidiqan iplas səzlərnimu siliwetinglar. ■ 9 Bir-biringlaroqə yaloqan səzlimənglar; qünki silər

■ 3:3 Rim. 6:2; 8:24; 2Kor. 5:7. □ 3:4 «əmma hayatimiz boləqan Məsih axkarilanoqan qaoqda, xuan silər uning bilən billə xan-xərəptə axkariliniđioqan bolisilər» — bu muqim ayət toqruluk «qoxumqə səz»imizdə tohtilimiz. ■ 3:4 Fil. 3:21; 1Yuha. 3:2. □ 3:5 «yərgə təwə boləqan ixlarni kילוquqi hərқandaқ əzaliringlar...» — əsli grek tilida «yərgə təwə boləqan əzaliringlar...». «yərgə təwə» degəning mənisi «bu rəzil dunyaoqə təwə» degənliktur. ■ 3:5 Rim. 7:5, 23; Əf. 4:22; 5:3, 5; 1Tes. 4:5. □ 3:6 «qünki bu iklar tüpəylidin Hudaning oqəzipi itaətsiz pərzəntlərgə qüxidu» — «itaətsiz pərzəntlər» degən ibarə insanning əsli tüp təbiitidə itaətsizlikning barlikini, itaətsiz Adəm'atining pərzəntliri ikənlikini kərsitidu. Lekin «itaətsiz pərzəntlər» bolsa Hudaning xəpkiti bilən Hudaning Özining pərzəntlirigə aylinidu (5, 7-ayətni kərunğ). ■ 3:6 1Kor. 6:10; Gal. 5:19; Əf. 5:5; Wəh. 22:15. ■ 3:7 1Kor. 6:11; Əf. 2:1; Tit. 3:3. ■ 3:8 Əf. 4:22; Ibr. 12:1; Yaқ. 1:21; 1Pet. 2:1.

kona adəmni qilmixliri bilən seliwətkənsilər, ■
 10 wə yengi adəmni kiygənsilər; yengi adəm
 bolsa özini Yaratquqining sürət-obrazi boyiqə
 toluq bilixtə daim yengilimakta; □ ■ 11 uningda
 heqkandak yunanlik yaki Yəhudiy, sünnətlik
 yaki sünnətsiz, yat mədiniyətlilik, Skit, kul yaki
 hərlər məwjut əməstur; bəlki Məsih həmmidur,
 wə həmmididur. □ ■

12 Xunga, Hudaning talliwaləqanliriəqə, pak-
 mukəddəs wə səyüngənlərgə layiq, adəmgə
 iq aqritidiəqan baqirlarni, mehribanlik,
 kizik peillik, məminlik wə səwr-taqətlikni

■ 3:9 Əf. 4:25. □ 3:10 «wə yengi adəmni kiygənsilər;
 yengi adəm bolsa özini Yaratquqining sürət-obrazi boyiqə
 toluq bilixtə daim yengilimakta» — «kona adəm» (9-ayət)
 Adəm'atidin miras qilinəqan gunahkar həyatni kərsitidu; «yengi
 adəm» bolsa Məsihdə boləqan yengi həyatni kərsitidu. ■ 3:10
 Yar. 1:26; 5:1; 9:6; Rim. 6:4; 1Kor. 11:7. □ 3:11 «un-
 ingda heqkandak yunanlik yaki Yəhudiy, sünnətlik yaki
 sünnətsiz, yat mədiniyətlilik, ... məwjut əməstur» — «yat
 mədəniyətlilik» — grek tilida «saqallik» deyilidu; qünki greklar
 adəttə saqal qoymaytti. Bu söz adəttə grek yaki latin tilini
 sezliyəlməydiəqanlarni kərsitətti; adəttə greklar wə latinlar un-
 dak kixilərnə kəmsitip «saqallik» degən səzni «yawayi adəmlər»
 degən səlbəy mənədə ixlitətti. «... yat mədiniyətlilik, Skit,
 kul yaki hərlər məwjut əməstur; bəlki Məsih həmmidur,
 wə həmmididur» — «Skitlar» adəttə Ottura Asiyadiki kəqmən
 həlkning omumiy nami idi. ■ 3:11 1Kor. 7:21,22; 12:13; Gal.
 3:28; 5:6; 6:15.

kiyiwelinglar; □ ■ 13 bir-biringlaroqa yol qoyunglar, narazilik ix bolsa bir-biringlarni kəqürüm qilinglar; Məsih silərni qandak kəqürüm qiləan bolsa silərnu xundak qilinglar.

■ 14 Muxu ixlarning üstigə kamil birlikning rixtisi boləan mehır-muhəbbətni qoxup beringlar. □ ■ 15 Məsihning hatirjəmliki qəlbinglarda həküm sürsun (silər bir tən bolup bu hatirjəmliktə boluxqa qaqiriloqan ikənsilər) wə xundakla rəhmət eytixlarda bolunglar.□

16 Məsihning səz-kalamini əzünglarda bayliq hasil kilip turəuzunglar, barliq danaliq bilən bir-biringlaroqa əgitinglar, jekilənglar, qin qəlbinglarda zəbur-nəqmilər, mədhiyə küyliri wə rohiy nahxilarni yangritip Hudani qirayliq

□ 3:12 **«Xunga, Hudaning talliwaloqanlirioqa, pak-mukəddəs wə səyügnənlərgə layiq ... kiqik peillik, məminlik wə səwr-takətligni kiyiwelinglar»**

— Təwrat-Injilda «məminlik»ning «yuwaxliq iman-ixənq bilən» degəndək alahidə mənisi bardur. Məmin adəm əzining həkukliri yaki imtiyazlirini bekitix üqün kürəx qilmaydu; qünki u Huda aldida iman bilən toqra mangoqan bolsa, Huda muxu ixlarni əzigə kapalət qiləan dəp hatirjəmliktə turidu. Bu səz toqruluk yənə «qoxumqə səz»imizni kəring. ■ 3:12 Əf. 4:32; 6:11; 1Tes. 1:4. ■ 3:13 Mat. 6:14; Mar. 11:25; Əf. 4:32.

□ 3:14 **«... kamil birlikning rixtisi boləan mehır-muhəbbətne qoxup beringlar»** — yaki «... kamil rixtə boləan mehır-muhəbbətne qoxup beringlar». ■ 3:14 Yh. 13:34; 15:12; Əf. 4:3; 5:2; Kol. 2:2; 1Tes. 4:9; 1Yuhə. 3:23; 4:21.

□ 3:15 **«Məsihning hatirjəmliki qəlbinglarda həküm sürsun»** — bu muhim səz toqruluk «qoxumqə səz»imizni kəring.

mədhıylənglar; □ 17 wə həmmə ixlarda, söz bolsun, əməl bolsun, həmmisini Rəb Əysaning namida kılıp, uning arkılık Huda'Atioqa rəhmət eytinglar.■

ailidikilərgə boləqan jekiləxlər

18 Silər ayallar, Rəbdə boləqan süpitinglarəqa layik öz ərliringlarəqa boysununglar; ■ 19 silər ərlər, öz ayalliringlarəqa muhəbbət kərsitinglar; ularəqa aqqik kilmanglar.■

20 Silər balılar, ata-ananglarəqa həmmə ixlarda itaət kilinglar; qünki bundak kılıx Rəbdə boləqan güzəl ixtur.■

21 Silər atılar, baliringlarning kəngligə azar bərmənglar; undak kilsanglar kəngli yara bolidu.

22 Silər kullar, əttin boləqan hojayininglarəqa həmmə ixta itaət kilinglar; pəkət kəz ali-didila hizmət kılıp, insanlarni hux kıləuqi kullardin bolmanglar, bəlki Rəbdin əyminip qin kənglünğlardin ix kərünglar.□ ■

□ 3:16 «... qin kəlbınglarda zəbur-nəoqmilər, mədhıyə küyliri wə rohiy nahxılarni yangritip Hudani qiraylik mədhıylənglar» — «zəbur-nəoqmilər» bəlkim sazəqa təngkəx kılınıp eytilidəqan nahxılar; «mədhıyə küyliri» bəlkim saz-siz nahxılar; «rohiy nahxılar» bəlkim stihiyiliktin, əzlikidin, Muxəddəs Rohning ilhəmi bilən eytiləqan nahxılarni kərsitidu («1Kor.» 14:15nimu kərüng). ■ 3:17 Əf. 5:20; 1Tes. 5:18.

■ 3:18 Yar. 3:16; 1Kor. 14:34; Əf. 5:22; Tit. 2:5; 1Pet. 3:1.

■ 3:19 Əf. 5:25. ■ 3:20 Əf. 6:1. □ 3:22 «silər kullar,

əttin boləqan hojayininglarəqa həmmə ixta itaət kilinglar» — «əttin boləqan hojayininglar» degini, yənə «silərnıng ərxte boləqan hojayininglarmu bar» dəp puritidu. ■ 3:22 Əf. 6:5; 1Tim. 6:1; Tit. 2:9; 1Pet. 2:18.

23 Nemə ixni қiliwatқан bolsanglar, uningda insanlar aldida əməs, bəlki Rəb aldida қiləandək jan-dil bilən uningə ixlənglar; 24 qünki mirasning in'amioğa Rəbdin muyəssər қilinoanliқinglarni bilisilər; qünki silər Rəb Məsihning ibadət-қulluқididursilər. 25 Əmma kim həққaniysizliқ қilsa қiləan həққaniysizliқi öz bexiəğa qүxidu; bu ixta həққandəқ yüz-hatirə қilinix yəқtur.

4

1 Silər hojayinlar, қulliliringlarəğa adil wə toqra muamilə қilinglar; qünki ərxтə öz hojayin-inglarning barliқini bilisilər.■

2 Dua-tilawətkə hərқandəқ waқitta berilinglar, buningda rəhmətlər eytixip hoxyar turunglar;■

3 xuning bilən biz үqünmu dua қiləaysilərki, Huda bizgə Məsihning sirini jakarlax үqün Öz səzigə ixik aқsun; mən dəl sir үqün zənjirlər bilən baqlanoanmən;■ 4 xunga қilixқа tegixlikim boyiqə, sirni axkariliximoğa *dua қilinglar*.

5 Sirttikilərgə nisbətən danaliқ bilən menginglar, pүrsətlər қiққanda kəngül қoyup қoldin

■ 4:1 Əf. 6:9. ■ 4:2 Luқа 18:1; Rim. 12:12; Əf. 6:18; 1Tes. 5:17. ■ 4:3 Əf. 6:19; 2Tes. 3:1.

bərmənglar. □ ■ 6 Silərninǵ gəp-səzliringlar hərədaim mehir-xəpkət bilən bolsun, tuz bilən tetitilsun; xuning bilən silər hərbiir adəmgə kandaq jawab berixni bilisilər. □ ■

7 Səyümlük kərindax həm Rəbdə sadıq hizmətkar, ixdiximiz boləqan Tikikus silərgə mən toqruluk həmmə ixlarni məlum kılıdu. □ ■

8 Mən uni dəl muxu ix üqün yeninglarəqə əwətixim, silərninǵ əhwalinglarni biliwelixi wə xundakla kənglünqlarəqə ilham-riqbət berixi üqündur. 9 Mən əzi silərdin boləqan, sadıq wə səyümlük kərindiximiz Onesimusni uning bilən əwəttim; ular silərgə muxu yərdiki barlıq ixlarni məlum kılıdu. ■

10 Türmidixim boləqan Aristarhus silərgə salam yollaydu; Barnabasning nəwri inisi Markusmu xundak (silər uning toqruluk tapxuruqlarni tapxuruwaldinglar; u yeninglarəqə kəlsə, uni

□ 4:5 «Sirttikilərgə nisbətən danalıq bilən mēnginglar» — «sirttikilər» — Hudaning padixahlıqinıng sirtida turəqanlar, tehi etiqad kilmioanlarni kərsitidu, əlwəttə. «pursətlər qıkkanda kəngül koyup koldin bərmənglar» — «pursətlər» bolsa «sirttikilər»gə yaxxilik kərsitix, Hudaning səzini eytix, Məsihgə guwahlıq berix qatarlıq pursətlər. ■ 4:5 Əf. 5:15, 16.

□ 4:6 «Silərninǵ gəp-səzliringlar hərədaim mehir-xəpkət bilən bolsun, tuz bilən tetitilsun; xuning bilən silər hərbiir adəmgə kandaq jawab berixni bilisilər» — «tuz bilən tetitilsun» degən jekiləx toqruluk «koxumqə səz»imizdə tohtilimiz. ■ 4:6 Mar. 9:50. □ 4:7 «səyümlük kərindax həm Rəbdə sadıq hizmətkar, ixdiximiz boləqan Tikikus» — «ixdax» grek tilida «(Hudaning) kulluqidiki ixdax» degən uqumni bildüridu.

■ 4:7 Ros. 20:4; Əf. 6:21; 2Tim. 4:12. ■ 4:9 Flm. 10.

qobul kilinglar); ■ 11 Yustus dəp ataloqan Yəxuamu salam yollaydu. Hudaning padixahlıki üçün manga hizmətdax boloqan sünnət qilinoqanlardin pəkət muxular bardur; ular manga təsəlli boloqan.□

12 Silərdin boloqan, Məsih Əysaning kuli Əpafra silərgə salam yollaydu; u silərnin Hudaning pütkül iradisidə mukəmməl, kamalətkə yetip qing turuxunglar üçün hərdaim silər üçün dularada kürəx kilidu. ■ 13 Qünki mən uningqa guwahqimənki, u silər üçün, Laodikiadikilər üçün və Heyrapolistikilər üçünmu kəp japa tartidu.□

14 Səyümlük tewip boloqan Luqadin silərgə salam, Demastinmu xundak.■

15 Laodikiadiki kərindaxlarqa bizdin salam, Nimfaqa həm uning əyidə yiqilidioqan jamaətkimu salam eytinglar.□

16 Bu hət aranglarda okuloqandin keyin, silər uni Laodikiyidiki jamaəttimu okutunglar, və Laodikiyədikilərgə yazoqan hətni silərmu

■ 4:10 Ros. 15:37; 27:2; 2Tim. 4:11. □ 4:11 «**Hudaning padixahlıki üçün manga hizmətdax boloqan sünnət qilinoqanlardin pəkət muxular bardur; ular manga təsəlli boloqan**» — «sünnət qilinoqanlar» — Yəhudiylar. Demas və Luqa (14-ayəttə) «yat əllər»din idi. ■ 4:12 Kol. 1:7; Flm. 23. □ 4:13 «**...u silər üçün, Laodikiadikilər üçün və Heyrapolistikilər üçünmu kəp japa tartidu**» — bu «japa tartix» bolsa dualirida. Tekisttiki baxqa bir kona kəqürmidə: «.. uning silər üçün, Laodikiadikilər üçün və Hirapolistikilər üçünmu kəp qizojinliki bardur» deyilidu. ■ 4:14 2Tim. 4:10,11 □ 4:15 «**Nimfaqa həm uning əyidə yiqilidioqan jamaətkimu salam eytinglar**» — Nimfa bir ayalning ismi idi. Tekisttiki bəzi kona kəqürmilərdə: «Nimfas» (ərning ismi) deyilidu.

o'qunglar; □ 17 wə Arkippuska: «Sən Rəbdə tapxuruwaloqan hizmitingə, toluq əməl qilixing üqün kəngül koyoqin» — dənglar.

18 Mənki Pawlustin öz qolum bilən yazoqan salam. Mening kixənlip qamap qoyuloqanliqimni əslənglar. Silərgə mehixəpəkət boləy! □ ■

□ 4:16 «Bu hət aranglarda okuloqandin keyin, silər uni Laodikiyidiki jamaəttimu okutunglar, wə Laodikiyədikilərgə yazoqan hətni silərmu o'qunglar» — mumkinqiliki barki, «Laodikiyədikilərgə yazoqan hət» əsli Pawlusning «Əfəsusluklaroqə» yazoqan hetidur. «Əfəsusluklaroqə»diki «kirix səz»imizni kəring. □ 4:18 «Mənki Pawlustin öz qolum bilən yazoqan salam» — demək, hətning bəxqə yərliri katiplik qiloqan qerindixining qolida yeziloqan. Pawlusning kəzliri ajiz boluxi mumkin («2Kor.» 12:6-10, «Gal.» 4:15). «Mening kixənlip qamap koyuloqanliqimni əslənglar» — demək, dua-tilawətliringlarda əslənglar. ■ 4:18 2Tes. 3:17; 1br. 13:3.

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5